

bpost
PB-PP
BELGIE(N)-BELGIQUE

Afgiftekantoor:
8000 BRUGGE
Toelatingsnummer:
P209.039

Stevig en goed werk.

Bartholomeusfeesten 2023

Boerenmarkt 19 augustus — zie pagina 10

47ste jaargang - juni 2023 / Driemaandelijks tijdschrift

TEN GELEIDE

Beste lezer,

Het is nu bijna 60 jaar geleden dat de ondernemende Lieve Claey's koers zette naar Zuid-Amerika om zich na enkele omzwervingen in Caiza te vestigen. Uit het dagboekfragment dat de volgende bladzijden beslaat blijkt trouwens dat we de term omzwervingen tamelijk letterlijk mogen nemen! De tochten naar afgelegen gehuchten veranderden vaak in ware expedities met talrijke hindernissen en avonturen. Maar dat deerde Lieve of Lia zoals ze in Bolivia genoemd werd absoluut niet, integendeel. Dankzij haar koppigheid en doorzettingsvermogen stampte ze het schitterende 'werk' uit de grond. Het pad ernaartoe liep echter niet steeds over rozen. Niet alleen de bezoeken aan het platteland maar ook het dagelijkse leven in en rond de school verliep niet zo vlekkeloos. Zo beschrijft Lieve hoe de batterij van de jeep dikwijls gestolen wordt en dat er frequent ingebroken wordt. Helaas herhaalt de geschiedenis zich. De scholen en internaten worden geteisterd door een heuse inbraakgol! Padre Julian ziet zich genoodzaakt om hoge poorten en zware metalen hekken te installeren om nog meer schade en verlies te voorkomen! Maar dit brengt uiteraard extra kosten met zich mee terwijl de prijzen voor het voedsel, de belangrijkste uitgavenpost, door de inflatie al enorm gestegen zijn. We willen dan ook beroep doen op uw mildheid om, in de mate van het mogelijke, een extra financieel duwtje te geven.

Hartelijk dank daarvoor!

Maar het is niet allemaal kommer en kwel! De boerenmarkt in Nieuwmunster komt er weer aan, dit op zaterdag 19 augustus. U bent van harte welkom op de SOS Caiza stand voor het verorberen of afhalen van de eerste lichte garnaalkroketten van 2023. Noteer alvast ook zondag 19 november in uw agenda – dan vieren we het 60-jarige vertrek van Lieve. Alle informatie hierrond verschijnt in het septembernummer. De week nadien, op 26 november kunt u weer genieten van een benefietconcert met Via Vocis in de kerk van Nieuwmunster.

Ik wens u een mooie, niet al te hete zomer toe!

Ludwig Vanderbeke

Warme oproep tot extra sponsoring

De bijkomende beveiligingswerken aan de gebouwen zijn echt noodzakelijk maar kosten natuurlijk een aardige cent! We durven dan ook om een extra steuntje te vragen. Zo moeten we de financiering van deze belangrijke investeringen niet uit de gewone, dagelijkse werkingsmiddelen van de scholen en de internaten halen.

We hopen dus op uw bijdrage voor beter beveiligde gebouwen!

soscaiza.be

UIT HET DAGBOEK VAN LIEVE CLAEYS.

Potosi 19 februari 1962

Het werk in de campo is achter de rug. Wat we echter moeten marcheren hebben om al de mensen te bereiken, was enorm. Om jullie een voorbeeld te geven: toen we twee dagen catechismus gegeven hadden, zegden ze ons in één der ranchos dat er nog twee huizen waren die tot dezelfde rancho Ollerias behoorden. 's Anderendaags besloten we er heen te gaan. Eerst reden we met de jeep de hoogte in, twee catechisten waren doodop en besloten in de jeep te blijven. Met Margarita en een man uit Ollerias zijn we aangezet: eerst een uur stijgen vervolgens een uur dalen steeds op de bergflank met de vallei in de diepte. Het was een enig zicht. Tenslotte kwamen we aan twee huizen. Een man was er aan het weven op een heel primitief weefgetouw. Het begon te hagelen en we hebben er een poncho geleend. Dit is een stuk stof of liever het zijn twee stukken stof aaneengezet met in het midden een opening overgelaten. Ze werpen dat over het hoofd en zo heeft men een mantel en regenmantel want er kan wind noch regen door. Het is zeer dicht geweven maar zeer hard. Zo had Margarita toch al beschutting. We waren immers in een pullover vertrokken want de zon scheen toen we aanzetten. Na een kwartier kwamen we aan twee andere huizen. En dat was heel de wijk vier huizen!!!! Het hagelde zo geweldig dat we in één der huizen wat geschuild hebben. We moesten echter vooruit. Ik heb dan ook een poncho gekregen. In de pletsende hagel en regen zijn we opgestapt. Na twee uur kwamen we doodmoe aan de jeep!! Dat kunt ge denken.

Ik heb nogal veel brieven geschreven begin februari. Ik hoop dat ze allemaal ter bestemming gekomen zijn. Er was staking in de post te La Paz. Het gebeurt dat ze er na de staking geen doen meer aan zien om de vele post te verwerken en dan verbranden ze de hele boel om niet te veel werk te hebben.

Ge weet dat de vrouwen hier een zeer speciale hoed dragen (elke streek heeft zijn eigen hoed). Hier in Potosi heeft de hoed de vorm van een schouwpijp. Vorige week zag ik een vrouw in de straat wandelen en boven op haar hoed lag haar zakdoek te drogen. Zulke hoed dient toch ergens voor.

We zijn van 8 tot 11 februari naar Tumusla geweest en hebben een serie tegenslagen gehad. Vooreerst zijn we ons reservewiel verloren. We hebben drie uur lang gezocht en niets gevonden. Waarschijnlijk ligt die ergens in een ravijn. Door die vertraging waren we nog ver van ons doel verwijderd toen het donker werd. Op een plaats had de rivier de weg weggespoeld en daardoor reden we verkeerd en kwamen we tien kilometer verder in een mijnwerkerskamp terecht. Tenslotte hebben we buiten geslapen. Dat was een troost want ik slaap heel graag buiten, het is daar nogal warm. 's Anderendaags werden we pas om acht uur wakker. Om elf uur bereikten we ons einddoel. De band van de auto was juist plat. Tenslotte kwamen we tot de ontstellende ontdekking dat er een veer kapot was. Ze hebben dat zo goed en zo kwaad als het ging gerepareerd. Maar het was ondertussen al drie

uur. In Tumula was er geen benzine. We profiteerden van de hellingen om zonder motor tot in Vitichi te geraken. Op tien kilometer voor die plaats sprong een lamp en we hadden er al maar één die brandde. Gelukkig kwam er een camion voorbij en we zijn die gevolgd tot in Vitichi. We besloten om daar op een plein weer buiten te slapen. De zondag zouden we bij de eerste klaarte weer aanzetten. Toen we wakker werden en klaar waren om te vertrekken, het was 5.30u, ontdekten we dat we daar niet alleen geslapen hadden. Er lagen langs alle kanten verspreid over het plein mensen, ezels, zwijnen en schapen. Ja, we werden eigenlijk gewekt door een camion die tot op tien centimeter voor onze kampbedden passeerde. Ik heb nog nooit een vrachtwagen zo dicht bij mijn bed gezien. We wipten op en waren direct wakker. Geen één wekker had dit beter kunnen doen. Toen we een half uur verder waren, kregen we een platte band en we hadden geen reservewiel. Dus moesten we de band weer wat repareren. De veer zag er heel “kaduuk” uit. We reden heel voorzichtig verder en te elf uur waren we terug in Potosi.

Nu doen we weer onze gewone dagelijkse bezigheden: ik geef godsdienst in drie scholen, en lessen alfabetisering aan volwassenen. Gisteren moest ik naar San Cristobal voor mijn godsdienstles. Er was juist een dondervlaag en het hagelde. Ik ging er toch door want ik moest op tijd zijn voor mijn les. Toen ik daar aankwam liepen er enkele kinderen. Voor de rest was er geen kat. De leerkrachten zijn pas na de bui toegekomen. Alles is hier een reden om te laat te komen.

We worden de laatste tijd fel bestolen. Er is hier echt iemand die zit te waken. Ongeveer een maand geleden stond de nieuwe jeep in de Calle (straat) Sucre waar padre Santiago een afspraak had. Men heeft de batterij eruit gestolen. Reeds driemaal hebben ze de ijzerdraad van voor de vensters kapot geknipt, een ruit gebroken en de gordijnen gestolen. Vorige vrijdag hebben ze hetzelfde gedaan hier in onze eetplaats en ze hebben meteen ook de radio meegenomen. Ik slaap er juist boven, ik ben wakker geworden, heb door het venster naar de pickup gekeken en gezien dat er niets aan mankeerde. Ik dacht dus dat ik gedroomd had. En nu zondagavond terwijl we met drie in de eetplaats waren, heeft men weer de batterij gestolen. Ik was om te ontploffen. Nu slaap ik elke avond op mijn kampbed in de eetzaal. Er staat een dikke knuppel gereed in de gang. Ge moogt zeker zijn als er iemand de andere gordijnen komt stelen in de eetplaats dat ge de klopping op de kop van de dief tot in België zult horen. Ik hoop alleen maar dat hij komt terwijl ik daar slaap en dat ik niet zo diep slaap dat ik niets hoor en dat de gordijnen 's morgens toch weg zijn. Ze zouden nog een beetje lachen met mij!!!!

Lieve. ▼

NIEUWS UIT CAIZA_

In vergelijking met enkele jaren terug is de situatie in Caiza veel veranderd. Er kwamen veel nieuwe mensen naar Caiza en dat schiept ook nieuwe problemen.

Dikwijls kopen ze een stuk grond en beginnen er te bouwen maar er zijn er ook die de gronden die niet tot hun eigendom behoren in gebruik nemen. (het gaat hier om niet afgebakende percelen n.v.d.r.). Dat is ook het geval geweest met enkele van onze percelen. Bovendien is er ook een plaag van diefstallen waarvan ook het college slachtoffer is geworden. Verder in het artikel komen we hier nog op terug.

ENKELE NIEUWSFEITEN:

Robotica:

Wij zijn door de regering, zoals alle andere colleges, uitgenodigd om deel te nemen aan de grote nationale robotica-wedstrijd op 11 mei 2023 in La Paz. De winnaar zal dan Bolivia mogen vertegenwoordigen in een internationaal evenement dat plaatsvindt in Singapore. We blijven ons goed voorbereiden en zien wel hoe dit verder verloopt. Maar weet je die wedstrijden en de mogelijke successen zijn eigenlijk niet het doel van ons onderwijsproject. We werken in de eerste plaats voor de armsten die anders geen onderwijs kunnen volgen. Wij willen hen voorbereiden

op het echte leven. Al de rest komt erbij en is het resultaat van onze gedreven inzet voor een kwaliteitsvol onderwijs. Onze mogelijkheden in deze competitie zijn bovendien heel sterk verminderd omdat heel wat elektronisch materiaal gestolen werd.

Aankoop van voeding:

De economische toestand in Bolivia is vrij delicaat en het weer was ons ook verre van gunstig. Daardoor konden we weinig groenten oogsten in onze huerta (tuin bij het college). Daarom hebben we besloten een voorraad pompoenen aan te leggen. We kunnen die gebruiken voor de soep en als groente bij het middagmaal. In totaal kochten we zo'n 20 kwintalen in de kleine gemeenschap Wichaca op 15 km van Caiza. We zijn aangewezen op de aankoop van voedsel op de vrije markt. Zo moeten we voor de tarwebloem zelfs een beroep doen op Argentinië. De kostprijs is gelukkig al flink gedaald maar er is niet altijd voldoende bloem beschikbaar. Onze leveranciers doen hun uiterste best om ons op welke manier ook te bevoorraden. De laatste levering van 100 kwintalen gebeurde zelfs met een omgebouwde oude reisbus. We beschikken nu over een voorraad voor enkele maanden. We gebruiken ongeveer 1 kwintaal bloem per dag waarmee we 900 tot 1000 broodjes bakken. Ook van aardappelen hebben we een behoorlijke voorraad aangelegd. Normaal verbruiken we 80 kwintalen per week. Dus zo'n 321 kwintalen per maand of 320 kwintalen per schooljaar (10 maanden). Alles samen ongeveer 15.000 kg aardappelen voor de internaten. De prijzen schommelen zeer sterk maar blijven vrij hoog. In het begin van het schooljaar betaalden we ongeveer 31 euro oer kwintaal, de laatste kochten we aan 20 euro. Gelukkig is de levering tot aan de deur inbegrepen.

Maatregelen tegen de inbrakenplaag:

We trachten deze kwaal in te dijken door muren met poorten te bouwen op onze perceelsgrenzen en door tralies aan te brengen aan de ramen van de meest kwetsbare gebouwen (o.a. het college).

Enkele voorbeelden:

La Mansión (enkele woningen tegenover de ingang van het meisjesinternaat).

De burens hebben samen met een bediende van de gemeente documenten vervalst om aanspraak te kunnen maken op het bovenste deel van onze eigendom. We hebben onmiddellijk een muur opgetrokken met een grote poort. Deze poort moesten we omwille van het oneffen terrein in vier stukken delen om ze vlot te kunnen openen. Hier wonen nu de directeur van de lagere school en de bakkers en we verbouwen er nu ook groenten. De zuidrand van dit terrein vraagt wat meer zorg omdat het rechtstreeks aan de rivier grenst (gevaar voor erosie). Hier hebben we ook een klein poortje voorzien.

Parochiehuis;

De toegangspoort van het parochiehuis dateert uit de jaren tachtig en is in de loop der jaren beschadigd en versleten. We hebben de poort volledig hersteld, naar boven toe wat uitgebreid (toegankelijk voor grotere vrachtwagens).en van een goede verlaag voorzien. Tussen de twee binnenplaatsen van het parochiehuis hebben we een afscheiding met een poort gemaakt. Dat was noodzakelijk om de jongste leerlingen in het internaat "Srta. Irene" een eigen ruimte (tweede binnenplaats) te geven waar ze in alle rust kunnen leven en spelen. De eerste binnenplaats is alleen bestemd voor de administratie van de scholen en de parochie.

Het huis van de zusters (naast het gemeentehuis):

In 2006 hadden de zusters (nu uit Caiza vertrokken) samen met Srta. Lia Claeys grond geruild met het gemeentebestuur. De nieuwe kantoorbedienden en de nieuwe burens probeerden zich deze gronden toe te eigenen. We waren verplicht aan de oostkant een muur te bouwen met een poort die uitgeeft op de rivier. Dit terrein zal nu ook ingericht worden als parkeerplaats voor de leerkrachten die nu in het huis van de zusters wonen.

Gemeenschapdienst:

In ons opvoedingsproject besteden we niet alleen aandacht aan studeren. We leren onze leerlingen ook de handen uit de mouw te steken ten dienste van de gemeenschap. Zo verrichten ze op zaterdag voormiddag allerlei klusjes in Caiza. Maar soms gaan we ook naar andere plaatsen. Dit jaar trokken we met de leerlingen van het laatste jaar naar Tres Cruces om een hele dag onkruid te wieden en het terrein rond de kerk schoon te maken.

Oudervergaderingen:

Wij organiseren regelmatig bijeenkomsten met de ouders van onze leerlingen om hen te informeren over onze werking. Zo kunnen we ze ook beetje bij beetje integreren in het opvoedingsproject dat we hun kinderen aanbieden. Sommigen komen van heel ver maar we stellen vast dat ze graag naar Caiza komen om met hun kinderen en hun leerkrachten te overleggen. Dikwijls blijven ze een paar dagen om de dagelijkse gang van zaken te leren kennen. Ze helpen ook mee in de keukens en bij de schoonmaak. We zien ze opgewekt naar huis vertrekken.

Organisatie van ons personeel:

De tien werkrachten die in ons educatief werk tewerkgesteld zijn, komen elke zaterdag om 8 uur samen. Ze wisselen informatie uit en plannen de nodige activiteiten voor de volgende week. Ook alle nieuwtjes worden besproken en zo leren ze zich organiseren en steunen ze elkaar in moeilijke momenten (ziekte overlijden, ...).

Maar er is ook aandacht voor jubilea en andere bijzondere momenten (geboortes, huwelijken, ...). Daarvoor hebben ze middelen nodig die ze verwerven door het organiseren van allerlei activiteiten. Een deel van de opbrengst wordt ook in de werking van de school geïnvesteerd.

Enkele cijfers* over de financiering van ons onderwijsproject in Caiza.

De kosten (zonder salarissen en onderhoud gebouwen) bedroegen € 49.266, waarvan € 31.706 alleen al besteed werd aan aankopen van voedsel voor de internaten. De inflatie en de schaarste van bepaalde producten leidden tot een buitensporige stijging van de prijzen!

De loonkost van de 10 personen die in het project in Caiza tewerkgesteld zijn loopt op tot € 33.167. De gemeente Caiza betaalt het salaris van 2 kokkinnen in de internaten. Het administratief en lesgevend personeel van de scholen wordt betaald door de Boliviaanse staat.

De bijdrage van de ouders voor het verblijf in het internaat bedraagt € 26.918. Dat is een heel belangrijke tussenkomst maar onvoldoende om de kosten te dekken. Een autofinanciering van de internaten is en blijft niet haalbaar omdat we ons richten op een kwaliteitsvol onderwijs voor de allerarmste kinderen uit de streek. Van overheidswege is er echter geen enkele ondersteuning voor de internaten!

* gegevens uit 2022, het eerste volledige schooljaar na Covid. ■

NIEUWS VAN BIJ ONS_

VOOR WIE NOG EEN LEUK UITSTAPJE WIL PLANNEN IN AUGUSTUS:

Op **ZATERDAG 19 AUGUSTUS 2023 van 14 tot 18 uur** organiseert Nieuwmunster haar negende jaarmarkt in het feestweekend van de BARTHOLOMEUSFEESTEN. Een uitzonderlijke **markt met verse producten** en een leuke sfeer. Het **dorpsplein van Nieuwmunster** wordt een gezellige marktplaats.

Op deze markt kan je ook verschillende kraampjes bezoeken waar we producten verkopen ten voordele van Caiza, waaronder natuurlijk onze ondertussen bekende "Blankenbergse garnaalkroketter". Je kan ze ter plaatse proeven, maar je kan ze er ook kopen om mee te nemen naar huis!

› En voor wie, om welke reden dan ook, er toch geen gekocht heeft en dat uiteraard heel spijtig vindt, is er **goed nieuws**: in oktober starten we terug met onze productie en verkoop:

Even een duidelijk overzicht van onze planning:

2 voormiddagen om te pellen:

zaterdag 30 september en 14 oktober in de school in de Zuidlaan, je hoeft geen super "peller of pelster" te zijn, we zetten je prestaties zeker niet online, elke helpende hand is welkom.

MAAR zeker niet onbelangrijk: die krokettjes moeten nog gerold worden. Dit

is een heel eenvoudig werk, vraagt geen ervaring, iedereen kan dit zonder enige moeite!

DUS: op zondagvoormiddag 1 en 15 oktober hebben we ook wat helpende handen nodig. Met andere woorden: vind je het heel jammer dat je niet kan komen pellen omdat je dat niet zo goed kan of je in tijdsnood zit, kom gerust enkele uurtjes de zondag af, het is even gezellig!

Als je aan één van deze activiteiten kan deelnemen dan zou dit super zijn.

Je kan een seintje geven aan:

mieke.marrannes@telenet.be of via **0494 78 62 82**.

Nog 2 belangrijke data om te noteren in je agenda:

Zondag 19 november: **viering 60-jaar Caiza**.

Zondag 26 november: **concert in de kerk van Nieuwmunster** met het koor Via Vocis.

FINANCIES_

Onze ontvangsten

JANUARI 2023

Adoptie	390,65 euro
Studiebeurzen	240,00 euro
Gewone giften VI.	3.543,79 euro
Gewone giften Wal.	1.621,40 euro
TOTAAL	5.795,84 euro

FEBRUARI 2023

Adoptie	291,07 euro
Studiebeurzen	200,00 euro
Gewone giften VI.	760,79 euro
Gewone giften Wal.	426,40 euro
TOTAAL	1.678,26 euro

MAART 2023

Adoptie	490,65 euro
Studiebeurzen	200,00 euro
Gewone giften VI.	458,79 euro
Gewone giften Wal.	221,40 euro
TOTAAL	1.370,84 euro

Speciale acties

Saldo garnaalkroketter	1.714,00 euro
Opbrengst maaltijd	2.089,35 euro

Vier je een speciale verjaardag of jubileum?

Deel deze vreugdevolle momenten
met de kinderen van Caïza!

**Stel je familie en vrienden
een gift aan SOS Caïza voor.**

Een storting op rekeningnummer

BE 57 4727 0698 0135

Hoeksam 15, 8377 Zuienkerke

Tel. 050 41 72 25

Voor giften vanaf 40 euro
krijgt de schenker een fiscaal attest.

Wil je dit tijdschrift via mail ontvangen?

Dat kan!

Graag een mailtje naar mark.makelberge@telenet.be

Bezoek zeker ook eens de website voor de meest recente informatie

www.soscaiza.be

SOS Caïza vzw.

Rekeningnummer: IBAN nr. BE 57 4727 0698 0135 - KRED BE BB

Verantwoordelijk uitgever: Ludwig Vanderbeke
Brugse Steenweg 23, B-8377 Zuienkerke